

“Hoera, ik ben een medische afzakker!”

Verhaal over een pijnlijk traject

Vijf jaar geleden, op 39-jarige leeftijd, kreeg Jelle op een snikhete julidag in 2019 het bericht dat gezien kan worden als keerpunt in zijn leven: diagnose parkinson. Toen kwam ineens het afscheid van zijn gezonde leven en moest hij verdergaan als patiënt.

Gek genoeg was er naast verdriet ook ruimte voor opluchting. Dat verdient wellicht enige uitleg. In de jaren ervoor, een gelukkige periode, verbouwden Cathelijne en ik ons koophuisje en aldus gesetteld groeide ons gezin met drie uitbundige zonen. Heel standaard tot nu toe, maar mensen vergeten vaak hoeveel geluk

schuilt in een regelmatig en eenvoudig leven. Een intensieve tijd, maar we redden het goed om beiden vier dagen in de week te werken en dit te combineren met ondersteuning vanuit kinderopvang en mijn ouders die komen oppassen. We zeggen vaak tegen elkaar: blijf bewust genieten ook al voelt het soms als overleven.

Spanning

Toch sluimert er iets bij mij dat ik niet van mezelf herken. Ik voel steeds vaker spanning opkomen in mijn lijf waar ik niet zomaar meer van loskom. Logisch, denk ik vanuit mijn situatie, als vader in een jong gezin, die ook nieuw is voor mij. Zoveel ouders met jonge kinderen ervaren stress, dus je zoekt het probleem eerder bij jezelf in een de situatie die nu eenmaal een hoge belasting op je legt. Ik sport veel, ook in die tijd al, waarbij ik mijn klachten ook deel met mijn hardloop-

vriend Bas. Samen doen we aan trail-running in mooie natuurgebieden. Het voelde en voelt voor mij als bioloog zo heerlijk om stil door een natuurlijk landschap te hobbelen.

Positieve stap

Uiteindelijk is al die lichaamsbeweging niet effectief genoeg om spanning (tijdelijk) te ontladen en besluit ik in overleg met mijn werkgever om tijdelijk mijn contract om te zetten van 4 naar 3 dagen per week. Dat geeft even lucht en brengt hopelijk meer rust in het gezin, was het idee. De huisarts, waar ik me daarna voor het eerst in jaren meld, zag dit achteraf ook als een positieve stap. Toch blijft het aanmodderen in de overlevingsstand. Met een filmpje waarbij ik mijn asymmetrische loop voor het eerst opmerk, stuurt de huisarts mij in de zomer van 2019 toch door naar de neuroloog. Daar worden na een hersenscan andere mogelijke oorzaken uitgesloten en komt het definitieve oordeel. Dan toch de opluchting in die spreekkamer. Er had immers ook iets ergers uit het onderzoek kunnen komen. Het positieve gevoel van de diagnose, waar natuurlijk helemaal niets geweldigs aan is, komt wellicht deels door mijn aard, maar schrijf ik toch vooral toe aan de duidelijkheid die het geeft. Een verklaring voor al die gekke stressklachten, een gevoel van, het ligt niet aan mij, er is een andere oorzaak die buiten mijn persoonlijkheid ligt. Het deed mijn gedeukte zelfbeeld een beetje goed.

Pijnlijk traject

Ik meldde me toen voor het eerst ziek bij mijn werkgever en startte een pijnlijk traject met de arboarts. De confrontatie met het niet meer kunnen leveren in een professionele werkomgeving was natuurlijk zwaar. Telkens weer hoor je dat de ziekte ongeneeslijk is en dat er onvermijdelijk sprake zal zijn van progressie. Dat ik een gezin heb, waaraan ik met meer focus op het vaderschap aandacht kon geven, was en is een enorme steun. Al vrij snel werd duidelijk dat mijn 'restverdiencapaciteit duurzaam was vermindert'. Ook werd mij duidelijk dat de

hoogte van een eventuele WIA-uitkering wordt bepaald op basis van de laatste twee gewerkte jaren. Dat waren de zware jaren waarin de ziekte bepalend aanwezig was, maar niet als zodanig werd herkend. Het waren de jaren waarop ik besloot om minder te gaan werken om toch maar aan de slag te blijven en me dus niet ziek te melden. Dus op basis van die 'niet zeuren'-werkmentaliteit zou een eventuele uitkering lager uitvallen. Dit voelde onrechtvaardig. Deze situatie komt vaker voor en om die te ondervangen is er een uitzondering met de 'vrolijke' titel 'medische afzakker'. Toen mijn begripvolle arboarts me dit vertelde, is hierover in de WIA-aanvragen al gecommuniceerd met het UWV. Het blijkt dat het UWV hier (in veel gevallen terecht) heel streng mee omgaat. Maar ik was toch niet de enige die hiermee te maken kreeg? Toch kreeg ik op deze vraag bij de Parkinson Vereniging en yoppers geen respons. Veel heb ik in deze periode gehad aan het artikel van Mr. Pieter S. Fluit met de titel: 'Bikkels worden gestraft'¹. Hierin worden soortgelijke gevallen behandeld waarbij het erom draait dat medische noodzaak

van urenvermindering niet onderbouwd kon worden met medische stukken (bijvoorbeeld het advies van een huisarts). Dus omdat je doorbikkelt in een zelfgekozen minder hoog belaste modus, en je niet ziek hebt gemeld, word je gekort op je uitkering. Het staat los van de zegen die ik voel dat er in ons land iets als een overheidsgeregelde uitkering bij arbeidsongeschiktheid bestaat. Maar waarom werd de uitzondering niet op mij toegepast? Het riep strijd lust bij mij op, hoewel ik van alle kanten werd gewaarschuwd over mijn geringe kansen en de energie die een proces kost. Wat mijn strijdbaarheid echter verder aanwakkerde was dat het UWV mijn door medici ondersteunde argumenten consequent negeerde. Zowel bij de aanvragen voor een WIA-uitkering, bezwaarbrieven, als bij de UWV keuringsarts werden mijn stressklachten weggezet als passend bij de stress in de maatschappij die hoort bij tweeverdieners. Wat verder meehielp was dat ik een rechtsbijstandsverzekering had en werd bijgestaan door de buitengewoon bekwame raadvrouw van ARAG. Dat was de luxepositie waarin ik verkeerde toen

'Bikkels worden gestraft'

Door actief te zijn ervaar ik de helende kracht van de natuur nog intenser. Dat gun je iedereen

Samen met Bas tijdens BikevoorParkinson 2024 op de Cauberg in Valkenburg

we hieraan begonnen en ik hoop dat ik hiermee andere patiënten kan helpen. Want ik ben nu officieel bestempeld met de ongelukkige titel 'Medische Afzakker'.

Twijfel

De technische details van het proces zijn na te lezen in de online uitspraak ². Hoewel elke casus natuurlijk anders is, draait het om het achteraf gezien aannemelijk maken van de medische noodzaak van urenvermindering. Alle medici waar ik inmiddels klant ben weten natuurlijk dat de ziekte sluimerend begint, maar ze kunnen niet 100% stellig uitspraken doen over die situatie voorafgaand aan de diagnose. Zeker, mijn behandelend artsen hebben op verzoek aangegeven dat het aannemelijk is dat ook in de

pro-dromale fase, de periode die voorafgaat aan het eigenlijke uitbreken van een ziekte, al cognitieve symptomen opspelen, zoals vermindering van concentratie, belastbaarheid en stressbestendigheid. Maar dit is niet voldoende om andere factoren, zoals een druk gezin, die deze vage klachten kunnen veroorzaken minder aannemelijk te maken. Dat ik nooit eerder deze klachten had en ze ook niet minder werden na het minderen van de uren, was niet voldoende overtuigend. Kortom, er bleef twijfel.

In het gelijk gesteld

Uiteindelijk heeft een onafhankelijk neurologisch expert een aanvullend onderzoek bij mij gedaan. Ik denk dat het van groot belang was dat ik over filmmateriaal

beschikte. Mijn vriend Bas had vóór mijn diagnose een van onze natuurtochten over de Boschplaat van vastgelegd in een foto- en filmreportage. Op de muziek van BLØF zie je mij toch redelijk soepel over wadplaten rennen en door slenken waden. Maar als je het weet, zie je toch al duidelijk dat het motorisch toen al niet meer helemaal symmetrisch was. De motorische symptomen en de link met a-motorische problemen, waarvan ik echt last had, leidde tot de conclusie dat mijn klachten toentertijd toegeschreven konden worden aan parkinson. Met de aantekening dat er natuurlijk altijd een andere oorzaak te bedenken is, maar dat dit in dit geval niet aannemelijk is. Zo heeft de soundtrack/muziek van die filmreportage een dubbele lading gekregen. Of toeval bestaat? Ik denk niet in alle gevallen. Afgelopen voorjaar stonden Bas en ik bij een concert van de Zeeuwse band en ze sloten af met 'ons' nummer: *Zoutelande*.

De rechter stelde ons op 20 december 2022 in het gelijk. Echter, het UWV ging hiertegen in beroep. Deze zaak diende mei 2024 bij de Centrale Raad. Maar tijdens de zitting werd het beroep ingetrokken vanwege afwezigheid van enige onderbouwing, waardoor ik hoop deze periode nu achter me te kunnen laten. Verder hoop ik dat ik mensen in dezelfde situatie met mijn verhaal kan helpen. Met mijn focus op mijn lieve gezin, rust en gedoseerde sport hoop ik verder mijn positieve levenshouding vast te houden en zo lang mogelijk lichaam en geest gezond te houden. Dat gaat best goed tot dusver. Met Bas heb ik meegedaan met de sponsortocht BikevoorParkinson 2024 én we hebben de intentie om ons Boschplaat-avontuur (in het klein) nog eens over te doen.

Het belangrijkste advies is om je niet zomaar ziek te melden of je uren te verminderen zonder eerst goed na te denken over de mogelijke gevolgen voor toekomstige uitkeringen. Vooral als er sprake kan zijn van een chronische ziekte.

Zie ook www.parkinsonenwerk.nl/waarom-is-het-aanpassen-van-jouw-arbeidscontract-%28ipv-ziekmelden%29-geen-goed-idee

1 www.stadhouders.nl/app/uploads/2021/12/Pieter-Fluit-Bikkels-woorden-gestraft-de-medische-afzakker.pdf

2 (<https://linkeddata.overheid.nl/front/portal/document-viewer?ext-id=ECLI:NL:RBMNE:2022:6278>)